

Selles hoones
asub Eesti
alaline esindus
ÜRO juures
New Yorgis

ÜRO

Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) loodi 24. oktoobril 1945 pärast Teist maailmasõda. Praegu on ÜRO suurima liikmete arvuga (193) rahvusvaheline organisatsioon ning kindlasti üks tuntumaid.

Eesti ühines ÜRO-ga 17. septembril 1991.

Eesti lipu heiskamine ÜRO peakoreri juures New Yorgis 1991. aastal

MIKS ÜRO-d VAJA ON?

Lähtudes ÜRO olulisematest tegevusvaldkondadest saame ÜRO abil:

- aidata tagada rahvusvahelise rahu ja julgeoleku;
- aidata arendada riikidevahelisi sõbralikke suhteid;
- koostöös teiste riikidega lahendada meid kõiki puudutavaid probleeme ja tagada inimõigused kõigile.

Täpsemat informatsiooni ÜRO eesmärkide kohta leiad:

[siit >](#)

MIKS ON EESTILE OLULINE ÜRO-SSE KUULUDA?

- Saame kaasa rääkida maailma probleemide lahendamisel. Kõik ÜRO liikmesriigid on võrdsed. Peaassambleel on igal riigil suurusest sõltumata üks hääl.
- Saame jagada oma kogemusi. Vaata, milliste ÜRO allorganisatsioonide juhtorganite liige Eesti on olnud ja kuidas Eesti eksperdid on nende töös osalenud:
[Loe täpsemalt siit >](#)
- Eesti jagab ÜRO põhiväärtusi ja -eesmärke ning seisab nende eest. Rahu ja riikidevaheline koostöö on Eestile väga olulised.

Eesti hääl hakkab lähiaastatel senisest tugevamalt kostma ÜRO kliimategevuses, sest keskkonnaministeriumi nõunik ja

Eesti esindaja ÜRO keskkonnaprogrammis Ado Lõhmus valiti üleilmse keskkonnapakti deklaratsiooni läbirääkijaks.

Loe rohkem:

siit >

2012. aastal andis suursaadik Margus Kolga väljaandes Diplomaatia ilmunud artiklis ülevaate Eesti võimalustest ÜRO liikmena. Toodud mõtted on olulised ka praegu: [Loe siit >](#)

KUIDAS ON EESTI ÜRO-S ESINDATUD?

ÜRO peakorter asub Ameerika Ühendriikides New Yorgis.

Eesti alaline esindus ÜRO juures asub aadressil 305 East 47th Street, 6th Floor, Suite 6B, New York, NY 10017

ÜRO Euroopa keskus asub Genfis, kus Eesti esindus asub aadressil

Chemin du Petit-Saconnex 28A
1209 Genf
Šveits

Lisaks esindab Eesti suursaatkond Pariisis ühtlasi Eestit ÜRO Haridus-, Teadus- ja Kultuuriorganisatsiooni (UNESCO) juures, Eesti suursaatkond Haagis Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) juures ning Eesti suursaatkond Viinis Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri (IAEA) juures, Tuumarelvakatsetuste üldise keelustamise lepingu organisatsiooni ettevalmistava komisjoni (CTBTO Prep Com) juures ja ÜRO Viini Büroo (UNOV) juures.

Kõikides Eesti esindustes töötavad diplomaadid, kes osalevad istungitel ja saadavad nende kohta ülevaateid Tallinna, esindavad Eesti seisukohti, korraldavad Eestit tutvustavaid üritusi ning suhtlevad kolleegidega – nii nende inimestega, kes töötavad organisatsiooni juures, kui ka teiste riikide esindajatega.

Foto: presidendi kantselei

President Kersti Kaljulaid ÜROs pärast mittealaliste liikmete valimise hääletustulemuste selgumist.

PEAASSAMBLEE

Peaassamblee on koosolek, kus osalevad kõik ÜRO liikmesriigid.

Peaassamblee korraline istungjärk toimub traditsiooniliselt iga aasta septembri keskpaigast detsembri keskpaigani New Yorgis. Peaassamblee avanädalal kogunevad

New Yorki kõige kõrgemal tasemel delegaadid: peaministrid, presidendid, välisministrid.

Vajadusel korraldatakse ka erakorralisi istungjärke.

Peaassamblee otsused ei ole õiguslikult siduvad, kuid neil on tugev mõju rahvusvahelistele suhetele.

Missugune näeb välja ÜRO Peaassamblee avanädal?

2022. a toimunud ÜRO peaassamblee avanädalal osales nii president Alar Karis kui ka välisminister Urmas Reinsalu. Eesti prioriteediks oli sel korral kutsuda riike igakülselt Ukrainat toetama ja tagada Venemaa õiguslik vastutus Ukrainas toimepandud julmuse eest.

[Loe lähemalt >](#)

7. juunil 2019 sai Eesti peaassambleel ÜRO Julgeolekunõukogu valitud liikmeks. [Loe lähemalt, kuidas see toimus: **siit >**](#)

President Kaljulaid ÜRO Peaassamblee istungil 2019.

Foto: presidendi kantselei

JULGEOLEKUNÕUKOGU

ÜRO Julgeolekunõukogu on ÜRO organ, mille eesmärk on rahvusvahelise rahu ja julgeoleku tagamine. Erinevalt ÜRO Peaassambleest on julgeolekunõukogu otsused õiguslikult siduvad ehk täitmiseks kohustuslikud.

Julgeolekunõukogul on viis alalist liiget (Ameerika Ühendriigid, Ühendkuningriik,

Prantsusmaa, Venemaa Föderatsioon ja Hiina Rahvavabariik) ning kümme roteeruvat liiget, kes kuuluvad nõukogusse kaks aastat. Alalistel liikmetel on vetoõigus – see tähendab, et nad võivad öelda resolutsioonile „ei“ ja siis see läbi ei lähe. Reaalselt kasutatakse vetot väga harva, sest kokkulepete saavutamise nimel tehakse palju tööd.

EESTI JULGEOLEKUNÕUKOGU VALITUD LIIKMENA 2020–2021

Eesti seadis oma kandidatuuri ÜRO Julgeolekunõukogu valitud liikme kohale perioodiks 2020–2021 üles 2005. aastal ehk 15 aastat varem.

Aktiivset kampaaniat ÜRO Julgeolekunõukogu valitud liikmeks saamiseks alustas Eesti 13. juulil 2017.

Loe artiklit:

[siit >](#)

ja vaata Eesti kampaaniavideot:

[siit >](#)

Kuidas see kõik toimus ja miks Eesti seda tegi, saab lähemalt teada välisministeeriumi poliitikaküsimuste asekanstler Paul Teesalu artiklist: [siit >](#)

Eesti kui ÜRO Julgeolekunõukogu valitud liikme lipu heiskamine julgeolekunõukogu saali ees 02.01.2020. Eestit esindas suursaadik Sven Jürgenson

Kampaaniameened

Eesti lähtub oma tegevuses järgmistest põhimõtetest:

- tuginema rahvusvahelisele õigusele
- seisame põhiväärtuste, sealhulgas inimõiguste ja inimväärikuse eest
- soovime suurendada julgeolekunõukogu liikmete teadlikkust küberturvalisusest
- toetame vetoõiguse kasutamise piiramist inimsusevastaseid kuritegusid puudutavates olukordades
- rõhutame kliimamuutuste ja rahvusvahelise julgeolekukeskkonna seoseid
- tutvustame Eestit ja räägime Eesti ajaloost

Vaata ka ERR-i ajakirjaniku Neeme Raua erisaadet:

[siit >](#)

Vaata, mida arvasid meie alalises esinduses ÜRO juures töötavad diplomaadid enne julgeolekunõukogu liikmesuse algust:

[siit >](#)

KUIDAS EESTIL ON ÜRO JULGEOLEKUNÕUKOGUS LÄINUD?

Kuula, mida räägib Gert Auväärt, asejuht meie esinduses ÜRO juures New Yorgis:

[siit >](#)

Eesti ja ÜRO lipud välisministeeriumi ees
Julgeolekunõukogu eesistumise alguse puhul 01.05.2020

EESTI ÜRO JULGEOLEKUNÕUKOGU EESISTUJANA

Vaata tutvustavat videot ÜRO Julgeolekunõukogust ja meie prioriteetidest:

[siit >](#)

ÜRO Julgeolekunõukogu tööd juhib eesistuja, eesistuja koht roteerub ÜRO Julgeolekunõukogu liikmete vahel.

Eesti oli ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 2020. aasta mais ja on seda uuesti 2021. aasta suvel.

Vaata välisminister Urmas Reinsalu videopöördumist enne meie eesistumise algust 2020. aasta mais:

[siit >](#)

Eesistumine andis Eestile võimaluse esile tõsta meie prioriteete:

- **Rahvusvahelise õiguse põhimõtetest tuleb kinni pidada ja rikkumistele tähelepanu pöörata.**

1945. aasta mais lõppes Teine maailmasõda Euroopas. See andis eesistumise ajal hea raamistiku rahu tähtsuse ja Teise maailmasõja õppetundide rõhutamiseks ning 8. mail 2020 korraldas Eesti videokohtumise, kus esines ligi 80 riiki, sealhulgas pea 50 välisministrit.

Vaata ka: [siit >](#)

Eesti eestvedamise toimunud kõrgetasemeline kohtumine Teise maailmasõja õppetundide ja praeguse julgeolekuolukorra arutamiseks 08.05.2020. Koroonakriisile kohaselt toimus üritus videokohtumisena.

- **ÜRO Julgeolekunõukogu läbipaistvuse tagamine, eriti olukorras, kus töö toimub video teel.**

15. mail korraldas Eesti avatud videoistung, kus keskenduti töömeetoditele ja julgeolekunõukogu kohanemisele kriisi tingimustes.

- **Uute julgeolekuohtude, eriti küberteemade tõstatamine.**

22. mail korraldas Eesti eriürituse küberjulgeoleku teemal, kus rõhutati rahvusvahelise õiguse kehtivust küberruumis ja kõigile ÜRO liikmesriikidele kehtivaid käitumisreegleid.

[Loe siit >](#)

- **Kuna Eesti eesistumine sattus kriisiperioodile, siis hoida tähelepanu all koroonakriisi.**

Vaata täpsemalt meie tegevust eesistumise ajal:

[siit >](#)

Vaata ka Neeme Raua saadet, mis võtab kokku meie eesistumise ÜRO Julgeolekunõukogus: [siit >](#)

Loe Eesti julgeolekunõukogu eesistumist kokkuvõtvat artiklit Liis Lipre-Järma sulest:

[siit >](#)

LASTELE JA NOORTELE ORIENTEERITUD ÜRO TEGEVUS

1959. aastal võttis ÜRO vastu lapse õiguste deklaratsiooni, milles määratakse lapse õigus turvalisusele, haridusele, tervishoiule, elukohale ja toidule. 1989. aastal võttis ÜRO vastu lapse õiguste konventsiooni. Eesti liitus sellega 26.09.1991 ning selle tekst on siin:

[Loe täpsemalt siit >](#)

Lapsesõbraliku maailma eest seisab ÜRO Lastefond, mis on tegev ka Eestis.

[Loe lähemalt >](#)

ÜRO NOORDELEGAAT

Kui lõpetad keskkooli ja astud ülikooli ning kui tunned huvi diplomaatia, rahvusvaheliste suhete ja poliitika vastu, kandideeri ÜRO noordelegaadiks! Saad osaleda ÜRO Peaassambleel ÜRO peakorteris New Yorgis ning rääkida kaasa noortega seotud küsimustes.

Rohkem infot:

[siit >](#)

Vaata, kuidas tutvustab oma tegevust ÜRO noordelegaadina 2019. aasta sügisel Peaassambleel osalenud Karl-Ander Aleksius

[siit >](#)

ÜRO noorte simulatsioon MUNOT välisministeeriumis
10.10.2018

ÜRO TEGEVUSE MATKIMINE

Hea võimalus ÜRO tegevusega tutvumiseks on ÜRO matke. Neid korraldavad koolidele näiteks Maailmakool ja Model United Nations of Tallinn.

Nii mõnigi kord on „peaassamblee“ istung toimunud välisministeeriumi saalis.

Vaata ka [siit >](#)

KAS TEADSID, ET...

... Eesti esimene suursaadik ÜRO juures oli Ernst Jaakson, Eesti pikaajaline peakonsul New Yorgis, kes kandis Eesti Vabariigi järjepidevust kogu Nõukogude okupatsiooni vältel;

... ÜRO Peaassambleel istuvad riigid ingliskeelse tähestiku järjekorras. Eesti (Estonia) naabriteks on Eritrea ja Eswatini. Kui riik muudab nime, muutub ka tema koht saalis;

... 1995. aastal kinkis Eesti ÜRO-le Anu Raua teose „Emapuu“ ning seda on võimalik näha ÜRO peakorteris New Yorgis:

... Eesti kuulus Rahvasteliitu, mis oli ÜRO eelkäija. Rahvasteliidu peakorteriks ehitatud hoone Genfis on praegu ÜRO Euroopa keskus;

... tavaliselt töötab Eesti alalises esinduses ÜRO juures New Yorgis 8 inimest, meie ÜRO Julgeolekunõukogu valitud liikmesuse ajal aga 21 inimest;

... koos Eestiga alustasid 2020. aasta jaanuaris ÜRO Julgeolekunõukogu valitud liikmetena Niger, Saint Vincent ja Grenadiinid, Tuneesia ja Vietnam. Jätkasid Belgia, Dominikaani Vabariik, Saksamaa, Indoneesia ja Lõuna-Aafrika. Uute liikmete valimine aastateks 2021–2022 toimus 2020. aasta juunis, valituks osutusid India, Keenia, Mehhiko, Norra ja Iirimaa. Eesti on uute liikmetega ühe laua taga koos ühe aasta;

... Eesti esindus ÜRO juures asub Dag Hjalmarsskjöld Plazal New Yorgis. Dag Hjalmarsskjöld oli Rootsi diplomaat ja teine ÜRO peasekretär, kes hukkus 1961. aastal lennuõnnetuses.

HARJUTUSED

- Eesti on öelnud, et toetab ÜRO Julgeolekunõukogu alaliste liikmete arvu suurendamist. Missugused maailma riigid võiksid saada lisaks olemasolevatele Julgeolekunõukogu alalisteks liikmeteks ja miks? Arutle.
- Kui Eesti sai 2020. aasta mais ÜRO Julgeolekunõukogu eesistujaks, tegime Facebookis ÄœRO-teemalise viktoriini. Pane sinagi proovile oma teadmised ÜRO kohta!

siit >

